

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ – Β' ΛΥΚΕΙΟΥ		
Θεματικά Πεδία	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
		Οι μαθητές/-τριες μπορούν να συμμετέχουν σε δραστηριότητες όπως:
Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή	Πεντηκοστή και Εκκλησία	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τον τρόπο με τον οποίο το Άγιο Πνεύμα ενεργεί μέσα στην ιστορική πορεία της Εκκλησίας. • Να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά της Εκκλησίας ως σώματος του Χριστού, με βάση άρθρο του Συμβόλου της Πίστεως: «Εις Μίαν, Αγίαν...». • Να εξηγούν με ποιον τρόπο η ενότητα της Εκκλησίας, η οποία θεμελιώνεται στην ενότητα των Προσώπων της Αγίας Τριάδας, αποτελεί πρότυπο για την κοινωνική ζωή των ανθρώπων.
	Οι Σύνοδοι: Το στόμα και η συνείδηση της Εκκλησίας.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τον συνοδικό θεσμό ως θεματοφύλακα της ορθόδοξης πίστης. • Να επισημαίνουν τη σημασία των αποφάσεων των Οικουμενικών Συνόδων για την ενότητα της Εκκλησίας. • Να αναγνωρίζουν τις αρχές της δημοκρατίας στο συνοδικό σύστημα της Εκκλησίας.
	Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η αποστολή του.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τον χαρακτηρισμό του Ορθόδοξου Πατριαρχείου ως «Μητέρας Εκκλησίας» και ως εγγυητή της ενότητας του ορθόδοξου κόσμου. • Να αναφέρουν παραδείγματα με τα οποία φανερώνεται η πολυδιάστατη αποστολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου, καθώς και το στίγμα της παρουσίας του στα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος άνθρωπος.
	Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος του 2016.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν τις θεολογικές προϋποθέσεις του «ίνα πάντες ἕν ᾧσι». • Να αποτιμούν την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο του 2016 ως ελπιδοφόρο γεγονός για την ενότητα και την πορεία της Εκκλησίας, καθώς και τη σημασία των Αποφάσεών της για ολόκληρο τον κόσμο. <p>Να επιχειρηματολογούν υπέρ της ανάγκης να εκσυγχρονίζεται ο λόγος της Εκκλησίας ως ανανέωση της παράδοσής της.</p>
Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή	Αγία Γραφή: Η πρόσκληση του Θεού στον άνθρωπο για μια νέα ζωή, χωρίς τέλος.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν ότι η Αγία Γραφή προκύπτει από την παράδοση της Εκκλησίας και ότι η αυθεντική παράδοση αποτυπώνεται στην Αγία Γραφή. • Να προσδιορίζουν την αποστολή της Εκκλησίας για τη σωτηρία του κόσμου. • Να ανακαλύπτουν την επικαιρότητα των ζητημάτων που πραγματεύεται η Αγία

		Γραφή ως προς τις προκλήσεις που συναντούν οι νέοι στο περιβάλλον τους σήμερα.
	Η είσοδος στην Εκκλησία: Το Μυστήριο του Βαπτίσματος.	<ul style="list-style-type: none"> • Να συσχετίζουν το Μυστήριο του Βαπτίσματος με την είσοδο του ανθρώπου στην Εκκλησία ως μέλους του Σώματος του Χριστού. • Να εξηγούν τα βασικά σημεία από τη θεολογία του Μυστηρίου του Βαπτίσματος και τη σημασία τους για τη ζωή του πιστού (προϋποθέσεις και υποχρεώσεις)
	Το κέντρο της ζωής της Εκκλησίας: Η Θεία Ευχαριστία.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τη λατρευτική σύναξη ως αδιάκοπη ευχαριστιακή κοινωνία με τον Τριαδικό Θεό και τον συνάνθρωπο. • Να αναγνωρίζουν ότι στη Θεία Ευχαριστία οι πιστοί προγεύονται τη Βασιλεία του Θεού και τα έσχατα, παρά τις αντιξοότητες του παρόντος κόσμου.
	Ο χριστιανικός ναός και οι γιορτές της Εκκλησίας.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν γιατί ο ορθόδοξος ναός αποτελεί συμβολική απεικόνιση όλου του κόσμου. • Να προσδιορίζουν πώς οι γιορτές της Εκκλησίας επιδρούν στην προσωπική, εκκλησιαστική και κοινωνική ζωή των ανθρώπων.
	Ορθόδοξη εικονογραφία και μουσική: Καρποί της λειτουργικής ζωής.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τη σχέση της εικονογραφικής και μουσικής έκφρασης της Εκκλησίας με τον πολιτισμό και την κοινωνική ζωή. • Να εξετάζουν τη δυναμική της εκκλησιαστικής εικονογραφίας και μουσικής με βάση τις αναπαραστάσεις της σύγχρονης ζωής.
Βασιλεία του Θεού (μεταμόρφωση, εσχατολογία)	Από τη δημιουργία στην αναδημιουργία του ανθρώπου και του κόσμου.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τις σημαντικότερες φάσεις της ιστορίας της Θείας Οικονομίας από τη δημιουργία του ανθρώπου και του κόσμου έως την αποκατάσταση και την ανακαίνισή τους. • Να διακρίνουν τον ευθύγραμμο ιστορικό χρόνο από τον λειτουργικό χρόνο της Εκκλησίας με έμφαση στο χρονικό επίρρημα «Σήμερον».
Βασιλεία του Θεού (μεταμόρφωση, εσχατολογία)	Η Βασιλεία του Θεού.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναλύουν με θεολογικά κριτήρια το περιεχόμενο της έννοιας «Βασιλεία του Θεού». • Να περιγράφουν, με βάση το βιβλικό κείμενο της Επί του Όρους Ομιλίας, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα εκείνων που συμμετέχουν στη Βασιλεία του Θεού.
	Η Μεταμόρφωση του Χριστού ως φανέρωση της Βασιλείας του Θεού.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τη βιβλική θέση πως η Μεταμόρφωση του Χριστού αποτελεί δυναμική φανέρωση της Βασιλείας του Θεού (Μκ. 9,1).

		<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν σημεία συνάντησης ανάμεσα στη διδασκαλία της Εκκλησίας για τη Μεταμόρφωση του Χριστού και την πανανθρώπινη ανάγκη και αίτημα της «μεταμόρφωσης» του ανθρώπου και του κόσμου, όπως αποτυπώνεται στον κοινωνικό και πολιτισμικό βίο (π.χ. λογοτεχνία, κινηματογράφος κ.λπ.). • Να αποτιμούν τη διδασκαλία της Εκκλησίας σχετικά με το ότι η αδικία που υπάρχει στον κόσμο πηγάζει από τον εγωισμό του ανθρώπου και ότι το πρώτο βήμα για μια ουσιαστική μεταμόρφωση του ανθρώπου είναι η επανάσταση εναντίον του εαυτού του.
	Η θέωση και το πλήρωμα της Βασιλείας.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τον όρο «θέωση» ως πλήρωση του «καθ' ομοίωση», ως τελείωση της κοινωνίας με τον Θεό διά του Ιησού Χριστού εν Αγίω Πνεύματι. • Να προτείνουν τρόπους σύνδεσης του δυναμικού χαρακτήρα της θεωτικής πορείας με τον παρόντα κόσμο και τις προκλήσεις του.
Ορθόδοξη Εκκλησία και δημόσιος χώρος	Η Ορθοδοξία και ο διάλογος με τον άλλον.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εμβαθύνουν στη βεβαιότητα πως όλοι οι άνθρωποι είναι παιδιά του Θεού προσκεκλημένοι στη νέα πραγματικότητα της Βασιλείας του. • Να προσδιορίζουν τις βασικές πτυχές της ορθόδοξης χριστιανικής διδασκαλίας για τον άλλον(ξένος-μετανάστης-πρόσφυγας) στη σύγχρονη εποχή. • Να ανακαλύπτουν τη σημασία που έχει ο διάλογος για την Ορθόδοξη Εκκλησία ως έκφραση έμπρακτης αγάπης στο πλαίσιο της ζωής τους αλλά και της σύγχρονης παγκοσμιοποιημένης εποχής.
	Ιεραποστολή στα πέρατα του κόσμου.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναλύουν τη σημασία της ορθόδοξης χριστιανικής μαρτυρίας ως γεγονότος ευαγγελισμού των εθνών και επανευαγγελισμού των χριστιανών. • Να αξιολογούν το οικουμενικό όραμα της Εκκλησίας ως συνέχεια του έργου που εγκαινίασε ο Χριστός για τη σωτηρία όλων των ανθρώπων.
	Ορθοδοξία και ανθρωπισμός.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν τις βασικές θέσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας για το ανθρώπινο πρόσωπο. • Να διακρίνουν την ορθόδοξη θεολογική προσέγγιση από τις αρχές του ανθρωπισμού αναφορικά με την έννοια του προσώπου.
	Εκκλησία, πολιτεία και πολιτική.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ανακαλύπτουν τις βασικές θέσεις της ορθόδοξης θεολογίας για την πολιτική και την εξουσία μέσα από βιβλικά και εκκλησιαστικά κείμενα.

		<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν διαστάσεις της ευθύνης που φέρουν οι χριστιανοί για τη μεταμόρφωση της κοινωνίας.
<p>Η χριστιανοσύνη ανά τον κόσμο και δημόσιος χώρος</p>	<p>Η Καθολική Εκκλησία.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν τον ρόλο σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο σύγχρονων θεολογικών κινημάτων που αναπτύχθηκαν μέσα στους κόλπους της Καθολικής Εκκλησίας • Να αναγνωρίζουν την παρουσία των Καθολικών στην Ελλάδα,
	<p>Προτεσταντικές Εκκλησίες/ Ομολογίες.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν το περιεχόμενο βασικών θεολογικών αρχών με τις οποίες επέδρασε ο προτεσταντισμός στη σύγχρονη πολιτική και οικονομική σκέψη της Ευρώπης και επηρεάζουν τη ζωή ενός προτεστάντη σήμερα. • Να διακρίνουν την παρουσία των σύγχρονων Προτεσταντικών Εκκλησιών/Ομολογιών στην Ελλάδα σήμερα.
	<p>Αρχαίες Ανατολικές Εκκλησίες.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τον πολιτισμό και τον τρόπο ζωής των αρχαίων Ανατολικών Εκκλησιών σε περιβάλλοντα μη χριστιανικά. • Να προσδιορίζουν το ιστορικό πλαίσιο της γενοκτονίας των Αρμενίων και των διώξεων που υπέστησαν οι αρχαίες Ανατολικές Εκκλησίες στα νεότερα χρόνια.
	<p>Ο οικουμενικός διάλογος.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τις προοπτικές που προκύπτουν κατά τη συνεργασία και τον διάλογο των χριστιανικών Εκκλησιών – Ομολογιών. • Να αναλύουν τη σημασία που έχει ο οικουμενικός διάλογος για το μέλλον της Ευρώπης.
<p>Θρησκείες και δημόσιος χώρος: Προσεγγίζοντας την ποικιλομορφία του θρησκευτικού φαινομένου στις κοινωνίες του μοντέρνου κόσμου</p>	<p>Ιουδαϊσμός.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν την παρουσία των Εβραίων στην Ελλάδα και τη συμβολή τους στην πρόοδο της ελληνικής κοινωνίας. • Να διακρίνουν τις ποικίλες τάσεις ζωής, τις ανθρωπιστικές αξίες και την επίδραση των κλάδων του ιουδαϊσμού στον σύγχρονο κόσμο (π.χ. ορθόδοξος ιουδαϊσμός). • Να εξηγούν τη σημασία του Ολοκαυτώματος και την αναγκαιότητα διατήρησής του στη μνήμη της ανθρωπότητας.
	<p>Ισλάμ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν την παρουσία των μουσουλμάνων στην Ευρώπη και τις ευκαιρίες αλλά και δυσκολίες που προκύπτουν από τη συνάντησή τους με έναν πλουραλιστικό κόσμο. • Να διερευνούν θέσεις που αναπτύχθηκαν στους κόλπους του ισλάμ σχετικά με τα ζητήματα της ειρήνης και της βίας.
	<p>Ινδουισμός.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τη σημασία που έχουν οι κάστες, καθώς και οι σχετικές

<p>Θρησκείες και δημόσιος χώρος:</p> <p>Προσεγγίζοντας την ποικιλομορφία του θρησκευτικού φαινομένου στις κοινωνίες του μοντέρνου κόσμου</p>		<p>θρησκευτικές διατάξεις για την κοινωνική ζωή των Ινδών που ζουν στην Ευρώπη.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν την επίδραση που άσκησε η ινδουιστική διδασκαλία στον σύγχρονο κόσμο ως προς την καλλιέργεια της μη βίας.
	Βουδισμός.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποδίδουν με δικά τους λόγια βασικές πτυχές της διδασκαλίας του βουδισμού για την ψυχή, την κυκλική αντίληψη της ζωής και τη λύτρωση. • Να αναλύουν την επίδραση που άσκησαν στον ευρωπαϊκό χώρο ρεύματα πνευματικότητας του βουδισμού.
	Κινέζικα – Ιαπωνικά θρησκευόμενα.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τα κύρια χαρακτηριστικά της κοινής και της λαϊκής κινεζικής θρησκείας (κομφουκιανισμός, ταοϊσμός, κινεζικός βουδισμός), όπως αυτά εμφανίζονται στον σύγχρονο κόσμο. • Να αναγνωρίζουν επιρροές των ιαπωνικών θρησκευμάτων και του πολυθεϊσμού στο ελληνικό και στον ευρωπαϊκό πολιτισμικό και κοινωνικό πεδίο.
	Διαθρησκειακός διάλογος.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν τις βασικές θέσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας για τις άλλες θρησκείες στην ιστορία. • Να ανακαλύπτουν όψεις του διαθρησκειακού διαλόγου, όπως υλοποιείται σήμερα, και πώς αυτός μπορεί να επιδρά στην προσωπική και συλλογική ζωή των πιστών και των ανθρώπων γενικότερα.
	Νέα θρησκευτικά κινήματα.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διερευνούν διαστάσεις του θρησκευτικού χαρακτήρα των νέων θρησκευτικών κινήματων. • Να αξιολογούν την επίδραση των ιδεών και της διδασκαλίας των νέων θρησκευτικών κινήματων στη σύγχρονη κοινωνία.
	Αθεΐα.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποδίδουν το περιεχόμενο βασικών εννοιών του αγνωστικισμού και της αθεΐας. • Να αποτιμούν την επίδραση της αθεΐας στη διαμόρφωση ιδεών και στάσεων ζωής.
<p>Θρησκείες και Δημόσιος χώρος:</p> <p>Το θρησκευτικό φαινόμενο ως δομικό στοιχείο του σύγχρονου πολιτισμού</p>	<p>Θρησκείες και ανθρώπινα δικαιώματα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν τον ρόλο που διαδραματίζουν οι θρησκείες ως προς το ζήτημα της διαφύλαξης ή της καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
	<p>Θρησκεία και βία.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να ανακαλύπτουν τα χαρακτηριστικά της «θρησκευτικής βίας» στον δημόσιο χώρο ως ένα είδος παρερμηνείας της θρησκευτικής πίστης.

		<ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν τον θετικό και τον αρνητικό ρόλο των θρησκειών σε σχέση με τη διαχείριση φαινομένων καθημερινής βίας (bullying, υποτίμηση του «άλλου», του «διαφορετικού»).
	Θρησκεία και φυσικό περιβάλλον.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν στοιχεία θρησκευτικών διδασκαλιών για το περιβάλλον ή παραδείγματα δράσης θρησκευτικών εκπροσώπων, με τα οποία καταδεικνύεται η ευαισθησία των θρησκειών ως προς την προστασία της φύσης. • Να αναγνωρίζουν την ευθύνη των πιστών των θρησκειών για τη διαφύλαξη του περιβάλλοντος.
	Θρησκεία και τέχνη.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης και δημιουργίας, στις οποίες αποτυπώνεται η σχέση του ανθρώπου με το Ιερό. • Να αξιολογούν την αμφίδρομη σχέση μεταξύ τέχνης και θρησκείας.